

UITKOMSTEN SESSIES

DAG 1: MAANDAG 14 JUNI

KICK-OFF

Introductie

In de week van 14 juni vond Listen Up: de week van jongerenparticipatie en ervaringsdeskundigheid in de jeugdzorg plaats. Tijdens de digitale kick-off en 22 interactieve online workshops deelden zorgprofessionals, jongeren, bestuurders en beleidsmakers hun kennis en ervaring over jongerenparticipatie en ervaringsdeskundigheid. In dit document hebben we een aantal uitkomsten en tips verzameld.

Meer informatie?

Neem vooral contact op met de organisaties!

Emilia en Djayden gingen in gesprek met Tweede Kamerleden, bestuurders, wethouders en jongeren over de inzet van jongerenparticipatie en ervaringsdeskundigheid in de jeugdzorg en jeugd GGZ. Hieronder een aantal uitkomsten:

- Meer geld naar jeugdzorg sturen betekent niet dat er op magischer wijze oplossingen komen. In de afgelopen jaren is er wel geld naar jeugdzorg gegaan, maar niet naar de goede plekken. Jongeren met complexere problemen kunnen vaak niet de juiste hulp krijgen. De Staatssecretaris heeft de opdracht om ervoor te zorgen dat het geld en de middelen terecht komt bij de mensen die de hulp het hardste nodig hebben. Meer geld en aandacht moet besteed worden aan kinderen met ingewikkeldere problemen.
- Ervaringsdeskundigheid is cruciaal om connectie te maken met jongeren. Het is voor jongeren fijn om iemand te spreken die dezelfde dingen heeft meegemaakt. Ervaringsdeskundigen snappen de frustraties die jongeren voelen. Ze vormen de brug tussen de jongeren, ouders, zorgprofessionals en bestuurders.
- Het is belangrijk dat Tweede Kamerleden op werkbezoek gaan bij instellingen en organisaties, en zoveel mogelijk verschillende jongeren direct spreken. Zo leren ze van de ervaringen van mensen die anders niet gehoord worden.
- Als je als wethouder verantwoordelijk bent voor de jeugdhulp, dan moet je ook actief in gesprek gaan met de mensen die het betreft. Ga naar de jongeren toe: bezoek scholen, neem contact op met jongerenwerkers en gebruik de juiste social mediakanalen.
- Bestuurder: "Wat jongeren ook heel goed doen is mij met beide benen op de grond houden. Als ik in bestuursstaal schiet dan word ik meteen teruggefloten om weer in normale taal te spreken." "We moeten vooral als management leren om de Jongerenraad bij meer onderwerpen te betrekken. En dat geldt niet alleen voor ons maar voor jeugdzorginstellingen in het hele land."
- Voor een goed functionerende Jongerenraad is het nodig dat de jongeren goed begeleid worden, het liefst door een fulltime medewerker. Een beleidsmedewerker die dit er voor 2u in de week bij doet, werkt niet.
- De Jongerenraad moet ook leuk en gezellig zijn voor de jongeren. Jongere: "We doen een paar keer per jaar leuke dingen, ik bouw vriendschappen op en het doet ook iets met mijn ontwikkeling."

LISTEN UP

WITKOMSTEN SESSIES

DAG 2 DINSDAG 15 JUNI

Evaringsdeskundigheid van cliënt en professional binnen de jeugdzorg. Zonder geografische grenzen.

Samen Veilig Midden Nederland

- Ervaringskennis is een derde bron van kennis naast wetenschappelijke en professionele kennis.
- Ervaringskennis kan op meerdere manieren worden ingezet: als voorlichting, bijeenkomst of een interactief moment.
- Denk buiten de box! Ga niet alleen bij de jongere thuis of op kantoor op gesprek, maar bezoek eens een andere locatie. Zo maak je het makkelijker voor kinderen om te praten.
- Wanneer een hulpverlener zich kwetsbaar opstelt, verandert de kijk van een jongere. De jongere snapt de keuzes van de hulpverlener meer en er ontstaat meer een band.
- 6 take-aways voor professionals:
  - o Luister zonder oordeel
  - o Durf de samenwerking op te zoeken buiten je eigen regio
  - o Wees eerlijk tegen kinderen
  - o Laat kinderen hun eigen vorm kiezen om te praten
  - o Bespreek de gevolgen op latere leeftijd
  - o Durf jij je kwetsbaar op te stellen of blijft er afstand?

Jongerenparticipatie op Regionaal niveau!

Innovatienetwerk Hart van Brabant, Jeugdplatform Amsterdam, JONG doet mee! Haaglanden, en OZJ Overijssel.

- Gemeenten en instellingen moeten samenwerken om te zorgen dat jongeren kunnen participeren in de instelling, op gemeentelijk én op regionaal niveau.
- Begin bij wat jongeren zelf willen verbeteren en vertaal daarna dat wat jongeren willen weer naar beleid, in plaats van andersom.
- Maak het visueel. Zet in een infographic de input van de jongeren en reacties van de beleidsmedewerkers.
- Zorg voor een vast aanspreekpunt voor jongerenparticipatie en investeer in de relatie.
- Hou het niet incidenteel, maar betrek jongeren structureel bij het beleid.
- Vertaal vraagstukken naar een behapbare taal van jongeren.
- Zorg dat beleidsmakers aanwezig zijn bij de sessie(s) met jongeren, laat ze een verslag maken en laat hen terugkoppelen wat ze met de adviezen hebben gedaan.
- Wat krijgen jongeren ervoor terug? Maak het gezellig, bijvoorbeeld door ook samen te eten. En geef ze iets, zoals een cadeaubon of vraag ze wat ze zelf willen leren of ontwikkelen en faciliteer dat!
- Wat kan de gemeente zelf doen? Zoek een leuke ambtenaar die hier gevoel voor heeft en laat die het proces leiden. Neem verantwoordelijkheid voor een langer beleidsproces en leer van al bestaande jongerenraden.

Ontwikkelen van een kennisdossier KOPP/KOV/KOVB/Kindvanauti met ervaringsdeskundige jongeren.

Kenniscentrum Kinder- en Jeugdpsychiatrie en Nationale Jeugdraad

- Probeer een nieuwe aanpak uit: "ik heb het nog nooit gedaan dus ik denk dat ik het wel kan!"
- NIVEA: Niet Invullen Voor Een Ander!
- De stem van jongeren is van grote toegevoegde waarde, hier valt veel waardevolle praktijkkennis te vinden; het is een toevoeging op de theoretische en wetenschappelijke onderzoeken (die ook handig zijn).
- Denk aan de planning: deel het tijdsplan voor jongeren iets losser in. Een te strakke planning kan stress geven en zorgen dat jongeren eerder afhaken.
- Ga niet altijd naar de standaard jongerenorganisaties die een 'blik jongeren opentrekken'. Bouw een netwerk op, ga naar ze toe (en zo vroeg mogelijk in het proces!).
- Spreek verwachtingen op meerdere momenten in het proces uit. Zodat jongeren goed weten wat ze kunnen verwachten. Evalueer ook op meerdere momenten, samen met de jongeren.

Het JeugdWelzijnsBeraad presenteert het Partijprogramma

JeugdWelzijnsBeraad

- Onderwijs is belangrijk om een startkwalificatie te krijgen, het biedt een tweede kans. Daarom is het belangrijk dat jeugdhulp en onderwijsinstellingen goed samenwerken.
- Passende zorg: veel jongeren weten niet of ze een toekomstplan hebben, laat staan dat ze hier inspraak op hebben. Het is belangrijk dat jongeren weten wat ze mogen beslissen! Hoe beter je weet wat je wil en inspraak hebt in je eigen traject, hoe verder je ook zal komen.
- Participatie en inspraak: het is jullie werk, maar ons leven. Beleid is een hulpmiddel, maar het gaat uiteindelijk om de interactie tussen jongeren die betrokken zijn bij jeugdzorg en professionals.

Jongere als stakeholder in de jeugdhulp

Programma StroomOP

- Als we echt liefdevolle zorg willen, dan moeten we samenwerken met jongeren. Jongeren als stakeholder gaan zien.
- Benader mensen vanuit hun talent én de vraag: wat wil je graag?
- Voor participatie is gelijkwaardigheid (i.p.v. afhankelijkheid) van groot belang: wat willen we samen? Afhankelijkheid zorgt ervoor dat participatie moeilijk te realiseren is.
- Laat je niet leiden door gestelde normen. Stel vragen, ook als je twijfelt of ze gepast zijn.
- Do's: stel haalbare doelen, zorg voor verbinding, ga naar de jongeren toe, sta open voor feedback, en bied ondersteuning aan. Laat jongeren leren, door ze bijv. zelf een bijeenkomst te laten organiseren. En doe iets met je input, zet het om in daden!
- Don'ts: geen terugkoppeling geven, werken met grote groepen, de vorm al bepalen en pas achteraf om mening vragen, en wel luisteren maar er niks mee doen.

LISTEN UP

UITKOMSTEN SESSIES

DAG 3 WOENSDAG 16 JUNI

Kijkje achter de schermen van de Jongerenraad

Cardea Jeugdhulp

- Maak het leuk en zet in op teambuilding! Een Jongerenraad is serieus en gezellig tegelijk.
- Een goede Jongerenraad vraagt voldoende tijd voor ondersteuning.
- Jongeren bepalen de inhoud, de ondersteuner denkt indien nodig mee en geeft vooral tools voor communicatie en samenwerking. Laat jongeren zelf door ervaring leren en groeien.
- Geef vertrouwen en ruimte: dan voelen jongeren zich ook verantwoordelijk voor de Jongerenraad, en wordt het echt van "hen".
- Vraag jongeren persoonlijk om erbij te komen zitten. Hierdoor voelen jongeren zich ook echt gewaardeerd.
- Notuleer in de taal van de jongeren zelf, gebruik niet al te moeilijke woorden.
- Verlaag de drempel: eet samen met de jongeren en vergoed de reiskosten.
- Zorg als MT van de organisatie voor regelmatige terugkoppeling van besproken punten en betrek jongeren actief bij de uitwerking of adviesvragen, zo weten jongeren dat ze serieus worden genomen.

Duimpje omhoog voor ervaringsdeskundigheid: onderzoek naar de meerwaarde van ervaringsdeskundigheid

LUMC Curium

- Persoonlijke ervaringskennis is de kennis die je verkrijgt als client cliënt of naaste. Je ontwikkelt persoonlijke ervaringskennis door te reflecteren op eigen ervaringen met psychische klachten en herstel.
- Collectieve ervaringskennis begint bij de persoonlijke ervaringskennis, en groeit door ervaringen uit te wisselen met lotgenoten en relevante bronnen te bestuderen.
- Ervaringsdeskundigen hebben geleerd om op deskundige wijze deze persoonlijke en collectieve ervaringskennis te bundelen en over te dragen.
- Een ervaringsprofessional word je als je als professional werkzaam bent en daarbij je ervaringsdeskundigheid actief inzet in de praktijk.
- Ervaringsdeskundigen kunnen verschillende rollen hebben: mede-hulpverlener, adviseur, onderzoeker, onderwijzer, toegankelijke informatiebron, en rolmodel.

Jongeren als Adviseurs

Pluryn

- Is een Jongerenraad wel de juiste vorm van medezeggenschap? Er zijn meerdere manieren om jongeren hun stem te laten horen!
- Hoe zorg je ervoor dat je niet meer doet dan nodig is? Stel prioriteiten, maak praktische afspraken en een tijdspad. Verdeel taken en rollen en koppel acties aan personen.
- Je kan deelnemers betrekken op verschillende manieren: social media, jongerenraden, OR, via vaste contactpersonen, door jongeren in eerste instantie elkaar te laten helpen, en digitale interactieve presentaties waarbij je relevante personen uitnodigt.
- Hoe zorg je ervoor dat advies wordt opgevolgd? Koppel adviezen aan vaste werknemers, plan regelmatige evaluatiemomenten, zet het weg in de structuur en beleid, en laat jongeren en MT direct met elkaar in gesprek gaan.

Ervaringskennis in je organisatie: in gesprek met bestuurders met ervaring en jongere ervaringsdeskundigen

Levvel, Youz en ExpEx

- Iedereen kan diens ervaring inzetten om contact te maken met een jongeren of de ouders/verzorgers.
- Ervaringsdeskundige professional kan diens ervaringen inzetten om te laten zien dat ze de jongeren begrijpen.
- Het is niet raadzaam om maar één ervaringsprofessional aan te nemen. Je kan beter zorgen dat je er meerdere aanneemt zodat ze elkaar kunnen steunen.
- Beloon ervaringsdeskundigen goed en zoek naar creatieve mogelijkheden totdat ervaringswerk in de CAO jeugdzorg staat.
- Voor organisaties geldt: je hoeft niet per se ervaringsdeskundigheid extern te laten invliegen. Kijk wat er binnen je eigen organisatie al aan ervaring is!
- Kijk in organisaties wat je in P&O beleid kunt: ervaringsdeskundigen bij sollicitaties, bij psychisch ziekteverzuim, 360 graden feedback, enzovoorts
- Ervaringswerkers kunnen juist in de eerste fase veel betekenen. Bij de inkoop en bij een herstel ondersteunende intake of wanneer mensen op de wachtlijst staan bijvoorbeeld.

LISTEN UP

UITKOMSTEN SESSIES

DAG 4 DONDERDAG 17 JUNI

Oefenen met een open mind

Live Your Story

- Vraag altijd aan de jongeren wat hun ervaring is, en luister naar hun uitleg.
- Een hulpverlener hoeft niet per se dezelfde ervaringen te hebben als de jongere, maar verdiep je wel écht in de ervaringen van jongeren. Ga bijvoorbeeld als witte professional in gesprek met mensen van verschillende culturele achtergronden en lees je in over racisme.
- Diversiteit zit in alles, zorg ervoor dat dit onderwerp structureel aan bod komt in opleidingen.

Verandering binnen de jeugdzorg begint bij kinderen en ouders: hoe zet je hen in hun kracht?

iHUB

- Door ouders en jongeren in hun kracht te zetten krijg je een ander gesprek.
- Organiseer momenten waarin jongeren, ouders en beleidsmakers met elkaar in dialoog gaan. Benoem niemand als titel, zodat er geen hiërarchie of drempels ontstaan maar door de gelijkwaardigheid voelt iedereen zich vrij om het gesprek aan te gaan met elkaar.
- Als professional moet je niet gelijk het probleem willen oplossen. Toon interesse in de jongere als persoon. Niet als een persoon met een probleem.
- Wil je jongeren meekrijgen dan moet je niet dingen opleggen maar vragen wat ze nodig hebben of wat er anders moet. Zodat je ook hun inzichten meeneemt in de te bereiken oplossing.

Hoe organiseer je de structurele invloed van jongeren op het kwaliteitsbeleid?

LOC Jeugd, Youké en Cliëntenraad YouSay

- 'Even een Jongerenraad of Jongerenpanel opzetten' is niet direct de oplossing om de invloed van jongeren effectief te regelen. Dat vraagt tijd, goede ondersteuning en een gezamenlijk gesprek. Waarbij mensen vanuit verschillende rollen (enthousiaste jongeren, directie, uitvoerend professionals, beleidsmakers) bij elkaar komen en stilstaan bij vragen als: wat verstaan we onder de invloed van jongeren structureel organiseren? Wat vinden we daarbij belangrijk? Wat betekent dat voor de samenwerking tussen de organisatie en jongeren? Welke afspraken horen daar vervolgens bij? De ideeën van jongeren kunnen anders zijn dan die van beleidsmakers. Op deze wijze maak je dit samen duidelijk.
- Werk altijd samen met de mensen die hier enthousiast voor zijn! Zoek de energie op.
- Werk bottom-up: sluit aan bij de belevingswereld van jongeren. Waar willen zij het over hebben? Wat hebben ze nodig om mee te kunnen denken? Vul niet de behoeftes van jongeren in en laat niet de vragen van de organisatie direct leidend zijn.
- Voor de meeste jeugdhulpaanbieders geldt de WMCZ 2018. Het is de kunst om in de geest van de wet samen te werken aan goede zorg. Een Jongerenraad of cliëntenraad is vanuit de wet vaak een uitkomst. Bespreek met jongeren welke voorwaarden voor hen belangrijk zijn om hieraan deel te nemen en maak het zo concreet mogelijk.
- Jongeren en ouders willen niet altijd in een cliëntenraad zitten, maar willen wel meedenken. Bedenk daarom verschillende soorten activiteiten, zoals een thema avond wat aansluit bij wat er leeft onder cliënten. Dit is laagdrempeliger waardoor je meer jongeren bereikt. Bovendien krijg je zo een beter beeld van de ervaringen en ideeën van jongeren. En dat helpt de Jongerenraad/Jongerenpanel om goed advies te kunnen geven.

Wat hebben jongeren nodig om echt te kunnen participeren in de jeugdzorg?

Generation Youthcare: ExpEx, JeugdWelzijnsBeraad, JongWijs, Nationale Jeugdraad

- Val niet in de valkuil van "Plofkip participatie": je wordt als jongere even ingevlogen en wordt daarbij ongelijkwaardig behandeld.
- Voor veel jongeren is het belangrijk om gelijken en lotgenoten te ontmoeten om goed te kunnen participeren en je waardevol te voelen.
- Als je als begeleider niet over jezelf wil vertellen, dan voelt dit als scheve machtsverhouding, dan weet je als jongere minder wat je kan verwachten van die persoon. Echtheid is voor jongeren belangrijk, vind je het spannend wat je wel of niet over jezelf kan vertellen, kan je het gesprek aangaan met jongeren hoe ze het zelf ervaren/wat ze prettig vinden.
- Geef als professional aan dat je naar de jongere kijkt als mens, in plaats van naar wat er geschreven staat. Jongeren voelen zich vaak al onzeker over hun labels.
- Maak het laagdrempelig voor jongeren om met hun verhaal te komen. Houd als professional de vraag "Hoe kan ik jou echt ontmoeten als jongere en hoe kan ik jou leren kennen?" leidend.
- Hoe blijven jongeren actief? Benadruk dat de deur altijd openstaat. Zorg voor een chillе sfeer, pas je taal aan, en laat de werving via jongeren zelf verlopen. Laat ze bijvoorbeeld hun vrienden meenemen. En neem vooral jezelf als mens mee.

Inspiratiebijeenkomst 'Deel je ervaring' - Inzet ervaringsdeskundigheid binnen de jeugdzorg

Entrea Lindenhout

- Er zit veel meer kracht in de jongeren en hun ideeën dan vaak wordt verwacht. Ga die co-creatie aan!
- Jongeren, ouders, pleegouders en medewerkers hebben een schat aan ervaringskennis die je optimaal wil benutten om kinderen en jongeren te ondersteunen in hun ontwikkeling. Hiermee stel je de leefwereld meer centraal. Het is hierbij essentieel om je ervaring gedoseerd én op het goede moment in te zetten.
- Tip voor het implementeren van ervaringsdeskundigheid: schrijf het op, maak afspraken binnen de organisatie. Begin klein binnen je organisatie om zo de olievlek te vergroten.
- Blijf niet hangen in het schrijven van beleidsstukken over het inzetten van ervaringsdeskundigheid, ga het gewoon doen en leer al doende!

Natuurlijk mentorschap! In gesprek met jongere en JIM

Enver Jeugd en opvoedhulp

- Een JIM (Jouw Ingebrachte Mentor) is er voor de jongere, net als je ouders, maar dan iemand vertrouwelijk.
- Als er een vertrouwensband is, durft een jongere ook te zeggen waar hij/zij mee zit. Een JIM kan dit filteren, met dank aan begeleiding.
- JIM staat aan de kant van de jongere en helpt hen als ze het moeilijk hebben.
- Bij de JIM kan een jongere heel veel dingen zeggen: geheimen, wat ze moeilijk vinden. En hulpverleners helpen jongeren om te zeggen wat ze voelen tegen de JIM.

Avond van Changemakers

Generation Youthcare: ExpEx, Nationale Jeugdraad, JongWijs en JeugdWelzijnsBeraad

- Je moet tijdens de behandeling het netwerk er al bij betrekken. Dan is er een vangnet voor als de jongere uitstroomt. Het is ook steunend bij de behandeling.
- Investeren in de band met de jongeren is belangrijk. Leer de jongeren kennen.
- Geen vooroordelen hebben is belangrijk. Als voogd moet je echt open staan voor het kind en ook voor de ouders en pleegouders, iedereen in het netwerk.

LISTEN UP

UITKOMSTEN SESSIES

DAG 5 VRIJDAG 18 JUNI

Jongerenparticipatie: leren door te doen

Number 5 Foundation

- Durf nog niet té concreet te zijn in de beginfase van een project. Wees niet bang om kaders los te laten van wat je denkt te weten over impact, processen en uitkomsten.
- Als je samen met jongeren de waarom, wat en hoe ontrafelt, zullen ze vanaf het begin meer eigenaarschap en gelijkwaardigheid ervaren. Niet meebouwen, maar samen bouwen aan iets.
- Investeer goed in de groepsdynamiek. Een vaste groep waar veel kansen zijn om elkaar beter te leren kennen is belangrijk.
- Laat iedereen het belang zien van het doel en de beoogde impact. Hierdoor krijg je gemotiveerde jongeren die vanuit intrinsieke motivatie meedoen.
- Heb het lef om los te laten of dingen anders te doen. Durf dynamische processen op te tuigen waar uitstapjes mogelijk in zijn.

Lancering onderzoek voor, door en over ervaringsdeskundigen in de jeugdzorg

ExpEx, Jeugdplatform Amsterdam, De Binnenvest, en JongWijs

- Ervaringsdeskundigheid is een paraplu-begrip. Jongeren denken hier verschillend over en het kan op verschillende manieren worden toegepast. Belangrijk is dat de jongere hun verleden hebben verwerkt. Er is enige afstand nodig en reflectie. Je moet geleerd hebben ervaringskennis in te zetten.
- Ervaringsdeskundigheid zorgt voor persoonlijke ontwikkeling van jongeren. Je krijgt meer zelfvertrouwen, je hebt contact met andere jongeren die ervaring hebben, je krijgt een samenwerkingsrelatie met hulpverleners en je hebt echt het idee dat je stem gehoord wordt.
- Spreek verwachtingen uit voordat je met ervaringsdeskundigen aan de slag gaat. En regel vooraf een goede vergoeding en andere vormen van waardering.
- Betrek jongeren in onderzoek! Ze stellen andere vragen en jongeren praten makkelijker met hen omdat ze elkaar sneller begrijpen en vertrouwen.
- Het wiel hoeft niet elke keer opnieuw uitgevonden worden. Ga op zoek naar de informatie over ervaringsdeskundigheid die er al is en leer van elkaar.

De Kunst van jongerenparticipatie

Levvel

- Creatieve projecten zijn een manier voor jongeren om hun gedachten, gevoelens en problemen te uiten. Als praten niet goed past bij de manier waarop iemand emoties verwerkt is dit een mooi alternatief.
- Jongeren hebben een eigen visie op wat creativiteit is, dus bespreek dit per jongere waarmee je samenwerkt.
- Betrek jongeren bij het hele proces van het opzetten van het creatieve project. Dit betekent dat jongeren empowered worden, meedenken, zich ontwikkelen en leren van processen wanneer iets goed gaat maar ook wanneer ze tegen moeilijkheden aanlopen.
- Durf je eigen idee los te laten en denk niet voor een ander.
- Gebruik WhatsApp om met jongeren te communiceren, en even geen contact hebben is ook ok.

Verschil maken in de pleegzorg: van belangrijk naar urgent!

JongWijs

- Hoe maak je het beste contact met een jongere? Gebruik humor, wees jezelf, luister goed en ga samen sporten of andere activiteiten ondernemen.
- Leer jongeren echt kennen, wat ze hebben meegeemaakt maar ook wat ze leuk vinden, wie hun vrienden zijn en hoe ze in het leven staan.
- Maak en neem tijd om vertrouwen op te bouwen, het heeft tijd nodig. Geef de jongere ook ruimte om dat vertrouwen op te bouwen.
- Een 'nee' mag ook een antwoord zijn; respecteer het als een jongere niet wil participeren, vraag niet door naar het 'waarom' en een jongere mag zich gedurende het proces altijd terugtrekken.

Stem van de jongere in de ontwikkeling jeugdclassering 2.0

Partners voor Jeugd: William Schrikker

- Gebruik in de ontwikkeling van beleid alle drie de kennisbronnen: professionals, wetenschappers én experts uit de leefwereld. Zo zorg je ervoor dat de methodiek aansluit bij de doelgroep.
- Maak het de jongere duidelijk dat hun mening en verhaal ertoe doet. Dat ze daarover mogen vertellen geeft hen ook zelfvertrouwen.
- Verricht eerst samen een activiteit, zorg ervoor dat er altijd een combinatie is van een professional en een jongere.
- Zorg ervoor dat randvoorwaarden goed zijn geregeld: vervoer, eten en ruimte voor een goed gesprek.
- Ga niet tegenover een jongere staan, maar juist naast hen zitten. Bouw een mens-tot-mens verhouding op met de jongeren.

Jouw ervaringen doen ertoe! Geleerde lessen over jongerenparticipatie en ervaringsdeskundigheid.

Nederlands Jeugdinstituut

- Ervaringskennis is net zo belangrijk als kennis uit onderzoek of uit de praktijk.
- Degene die de vraag vaak het beste kan beantwoorden, is degene die het zelf ervaren heeft.
- Als je ervaringen benut bij het ontwikkelen van beleid, dan is het perspectief van de doelgroep duidelijker, waardoor het beleid beter kan aansluiten bij de werkelijke praktijk.
- Ervaringsdeskundige professionals kunnen juist een meerwaarde zijn voor een organisatie. Ze weten hoe de jongeren zich voelen en hebben bijvoorbeeld meer oog voor de details.
- Jeugdzorgorganisaties zouden zich bewust moeten zijn van de meerwaarde van ervaringsdeskundigheid en hun professionals hierin ondersteunen. Nu wordt het vaak nog verzwegen uit angst niet door de sollicitatieprocedure te komen.
- Het is belangrijk dat ervaringsdeskundigen eerst hun eigen ervaringen een plekje hebben kunnen geven voordat ze aan de slag gaan.
- Ervaringsdeskundigheid moet een structurele plek hebben in opleidingen. Zo gaat het taboe eraf en kunnen studenten gespreksvoering oefenen met mensen die zich kunnen verplaatsen in de jongeren.

LISTEN UP

